

ALGEMEEN BESTUUR

Vergadering d.d.:	30 mei 2018	Agendapunt:	8
Betreft:	Besluitvormend	Proces:	WSWV
Portefeuillehouder:	Luitjens	Programma:	1. Waterveiligheid
		Opsteller:	Walja Karten

Onderwerp

Herijking kredieten versterkingsmaatregelen Eemskanaal

Bijlagen

1. Financieel overzicht

HET AB BESLUIT:

In te stemmen met het neerwaarts bijstellen van de volgende kredieten voor de versterkingsmaatregelen van de regionale keringen langs het Eemskanaal:

1. Traject 1 Eemskanaal (Oostersluis-Bronssluis fase 2):	€ 2.900.000,-
2. Traject 3 en 4 Eemskanaal (Woltersum-Delfzijl):	€ 2.300.000,-
3. Traject 5 Eemskanaal (Oude Eemskanaal):	€ 1.800.000,-
4. Voorbereiding Eemskanaal en werkzaamheden voor 2015:	€ 4.100.000,-
Totaal:	€ 11.100.000,-

Inleiding

In december 2017 is het Algemeen Bestuur geïnformeerd over de financiële stand van zaken van de versterkingsmaatregelen van de regionale waterkeringen. In de AB notitie is aangegeven dat op het moment dat de maatregelen voor traject 3 en 4 in het 1e kwartaal van 2018 zijn gegund, een goed beeld ontstaat van de verwachte bestedingen, subsidies en saldo voor het Eemskanaal. Op basis van dit beeld zou een voorstel aan het AB worden ingediend voor de herijking van de verschillende kredieten. Inmiddels is het werk voor traject 3 en 4 gegund en wordt in voorliggende notitie een voorstel gedaan om te komen tot herijking van de kredieten.

Beoogd effect

Dit voorstel geeft invulling aan de toezegging in de AB notitie van december 2017 om de kredieten voor de versterkingsmaatregelen, na gunning van de maatregelen voor traject 3 en 4, te herijken.

Tevens geeft dit voorstel invulling aan het financieel beleid om bij aanbestedingsvoordelen vanaf € 500.000,- via een begrotingswijziging, de kredieten te verlagen om daarmee het algemeen bestuur de mogelijkheid te geven de vrijgekomen middelen opnieuw integraal af te wegen.

Argumenten

1.1 Prognose eindstand traject 1 (Oostersluis-Bronssluis) Eemskanaal ligt € 2.900.000,- onder uitvoeringskrediet

In september 2017 is het uitvoeringskrediet verstrekt voor traject 1 Oostersluis-Bronssluis (€ 11.300.000,-). Het werk conform de kredietaanvraag is inmiddels aanbesteed en gegund waarbij er sprake is van een aanbestedingsvoordeel van € 3.900.000,- (incl. BTW). Uit een analyse van de inschrijving lijkt het verschil te worden verklaard doordat de aannemer met name uitgaat van het sneller kunnen aanbrengen van de damwanden en het niet opnemen van bedragen voor algemene kosten, winst en risico (waarschijnlijk als gevolg van marktomstandigheden). Verwachting is dat het grote aanbestedingsvoordeel tot relatief veel meerwerkclaims van de aannemer zal leiden.

De risicoreservering die in het krediet is opgenomen bedraagt circa € 1.000.000,-. Op dit moment heeft de aannemer reeds voor circa € 1.000.000,- aan contractwijzigingen ingediend. Het adviesbureau dat de directievoering en toezicht uitvoert namens het waterschap beoordeelt de claims. Hoewel de verwachting is dat een deel van de claims niet (volledig) zal worden toegewezen wordt tegelijkertijd verwacht dat er nog aanvullende claims zullen worden ontvangen omdat de aannemer nog maar een kwart van het werk heeft gerealiseerd. Dit risico is verwerkt in de prognose eindstand waardoor op basis van de actuele inzichten wordt voorgesteld het krediet met € 2.900.000,- naar beneden bij te stellen.

1.2 Prognose eindstand traject 3 en 4 (Woltersum-Delfzijl) Eemskanaal ligt € 2.300.000,- onder uitvoeringskrediet

Het uitvoeringskrediet is in het AB van december 2017 toegekend te weten € 19.900.000,-. Het eerste deel van de trajecten 3 en 4 zijn in Q1 2018 gegund. Dit heeft geleid tot een aanbestedingsvoordeel van € 2.300.000,- (incl. BTW). Vooralsnog is de verwachting dat de risico's gedekt kunnen worden vanuit de risicoreservering van bijna € 4.000.000,-. Het aanbestedingsvoordeel is daarmee volledig verwerkt in de prognose eindstand. Het voorstel is daarom het krediet met het aanbestedingsvoordeel van € 2.300.000,- naar beneden bij te stellen.

1.3 Prognose eindstand traject 5 (Oude Eemskanaal) Eemskanaal ligt € 1.800.000,- onder uitvoeringskrediet

In april 2017 is een uitvoeringskrediet van € 3.200.000,- verstrekt voor traject 5 Oude Eemskanaal. Het uit te voeren werk met betrekking tot de damwanden en het stabiliteitsscherm is aanbesteed en wordt begeleid door de provincie. De inschrijving van de aannemer aan wie het werk is gegund lag € 1.800.000,- (incl. BTW) onder de raming en ook ver onder de overige inschrijvingen. De verwachting was dat de aannemer daarmee ver onder de kostprijs had ingeschreven en zou trachten via meerwerkclaims extra kosten in rekening te brengen. Inmiddels is het werk grotendeel gerealiseerd en vallen de ingediende en verwachte meerwerkclaims ruim binnen de risicoreservering. Het voorstel is daarom het krediet met het aanbestedingsvoordeel van €1.800.000,- naar beneden bij te stellen.

1.4 Prognose eindstand gecombineerde voorbereidings/uitvoeringskrediet Eemskanaal (exclusief traject 2 Garmerwolde) ligt € 4.100.000,- onder uitvoeringskrediet

Het AB heeft in februari 2014, mei 2014, april 2015 en mei 2016 een aantal kredieten beschikbaar gesteld voor de versterkingsmaatregelen voor de trajecten 1 (Oostersluis-Bronssluis), 3 & 4 (Woltersum-Delfzijl) en 5 (Oude Eemskanaal) langs het Eemskanaal (met uitzondering van traject 2 Garmerwolde waarvoor aparte voorbereidingskredieten zijn aangevraagd). De kredieten zijn in het kredietvoorstel niet nader gespecificeerd per deeltraject. Voor het financieel inzicht is dit later alsnog gedaan waarbij het budget verdeeld is op basis van de lengte van de trajecten.

De prognose eindstand van de voorbereidingskredieten liggen € 2.600.000,- onder de raming van de kredietaanvraag. Dit vloeit met name voort uit lagere voorbereidingskosten voor traject 3 en 4 (Woltersum/Delfzijl) door het vervallen van de aardbevingsopgave, een beperkter aantal te ontwerpen kilometers damwand en het feit dat de voorbereiding is/wordt uitgevoerd door SWECO dat al betrokken is geweest bij de voorbereiding van andere trajecten en daardoor al was ingewerkt.

In 2014 zijn ter hoogte van Oostersluis-Bronssluis, Woltersum en Appingedam reeds een aantal maatregelen gerealiseerd die los konden worden uitgevoerd die al in voorbereiding waren voordat op basis van onderzoek van EZ duidelijk werd dat er mogelijk sprake was van een aardbevingsopgave. Naar aanleiding van het aardbevingsrisico zijn de reeds uitgewerkte maatregelen aangepast en uitgevoerd. De (meer)kosten van de aardbevingsopgave zijn begin 2017 door de NAM vergoed. De totale uitgaven zijn € 1.500.000,- lager uitgekomen dan was geraamd/geschat. In verband met het feit dat de voorbereidingen voor het Eemskanaal alsook de afwikkeling van de declaratie van de (meer)kosten met de NAM nog niet waren afgerond, was het krediet nog niet herijkt.

Risico's & Kanttekeningen

1.1 Herijking krediet traject 2 (Garmerwolde) heeft in september 2017 al plaatsgevonden

De werkzaamheden aan de boordvoorziening zijn in 2015 afgerond. Inmiddels is de eerste fase van de werkzaamheden aan het grondlichaam (ophogen/versterken met de ingedroogde baggerspecie van Damsterdiep) aanbesteed en vrijwel afgerond. Het inschrijvingsbedrag kwam vrijwel overeen met de raming van het waterschap. De prognose eindstand voor traject 2 is sterk afhankelijk van de lopende wederzijdse claims van de aannemer en het waterschap rond de reeds uitgevoerde werkzaamheden aan de damwanden. Daarnaast dienen op enkele delen van het traject naar verwachting stabiliteitsschermen aan de binnenzijde van de kering te worden aangebracht vanwege gebrek aan ruimte en zijn de kosten van de inrichting van het Dijkpark nog onzeker. Vooralsnog is het uitgangspunt dat het (herijkte) krediet toereikend is. Mochten alle risico's (toch) optreden dan zou een overschrijding van het krediet kunnen ontstaan van maximaal ca. € 900.000,-. Hiervan zal een aanzienlijk deel naar verwachting voor rekening komen van RWS.

1.2 Restpunten Eemskanaal

Met betrekking tot de versterkingsmaatregelen langs het Eemskanaal zijn nog een aantal restpunten aanwezig die nog niet zijn aanbesteed/opgedragen:

- Coupures kabels en leidingen: op een aantal locaties zijn mogelijk nog maatregelen nodig voor het verzwaren van de coupures voor kruisende kabels en leidingen. In principe zijn hiervoor via de kredietaanvragen middelen beschikbaar. Een deel van de werkzaamheden dient echter nog te worden opgedragen/aanbesteed en de aard en omvang van de maatregelen en daarmee kosten zijn relatief onzeker.
- Kunstwerken: de kunstwerken (Oostersluis en Bronssluis) dienen nog te worden getoetst op aardbevingsbestendigheid. Indien deze niet zouden voldoen (wat niet waarschijnlijk lijkt) zijn maatregelen nodig.
- Langshaven: in de kredietaanvraag voor traject 1 Oostersluis-Bronssluis is het traject ter hoogte van de Langshaven buiten de kredietaanvraag gehouden omdat de damwand daar eigendom is van een private onderneming en nadere afspraken vergde. Inmiddels is nader onderzocht of maatregelen nodig zijn en met de provincie (die toezichthouder is) afgestemd dat gelet op het achterliggende grondlichaam op dit moment geen maatregelen nodig zijn ter hoogte van de Langshaven.

1.3 No regret keringen (stad Groningen), Lauwersmeerkaden en overige regionale keringen

De prognose eindstand voor de werkzaamheden in en rond de stad Groningen ligt minder dan € 500.000,- onder het totaal van de verstrekte (aanvullende) kredieten voor de voorbereiding en uitvoering van de benodigde maatregelen. Er zijn ook geen aanbestedingsvoordelen van meer dan € 500.000,- gerealiseerd. Om die reden wordt er geen voorstel gedaan voor herijking van de kredieten voor de no regret keringen.

In juli 2017 is een krediet verstrekt voor 1) de voorbereiding van de realisatie van alle maatregelen langs het Lauwersmeer en 2) de uitvoering van de minder complexe trajecten. Voor de "eenvoudige" maatregelen voor de lauwersmeerkaden (traject 1 tot en met 4) loopt op dit moment de aanbesteding. In de aanbesteding worden de maatregelen voor het Reitdiep (traject 5) meegenomen onder voorbehoud van financiering. Hiervoor zal een apart aanvullend uitvoeringskrediet worden aangevraagd voor gunning van het contract. Voor traject 6 (Zoutkamp) zijn de aard en omvang van de maatregelen afhankelijk van besluitvorming over het al dan niet verplaatsen van het gemaal HD Louwes.

De overige regionale keringen zijn nog in voorbereiding en hiervoor zal krediet worden aangevraagd voor de start van de aanbesteding.

1.4 Tegenvallers in de uitvoering

In de kredieten is een reservering opgenomen voor risico's. Bij het opstellen van de prognose eindstand is het risicoprofiel en daarmee benodigde risicoreservering geactualiseerd. Zouden er grote onvoorziene risico's optreden die leiden tot een (verwachte) overschrijding van de beschikbare kredieten dan bestaat de kans dat aanvullend krediet moet worden aangevraagd conform de geldende financiële spelregels van het waterschap.

Financiën

In de bijlage is een financieel overzicht opgenomen per krediet/traject. Hierin is naast de prognose eindstand van de uitgaven/bestedingen per traject/krediet tevens aangegeven wat de doorwerking is op de bijdragen/subsidies van derden i.c. Rijkswaterstaat (eigenaar boordvoorziening Eemskanaal) en de NAM (verantwoordelijk voor de kosten van de aardbevingsopgave) en daarmee de netto investeringslast (saldo) voor het waterschap.

Voor traject 1 en 3 & 4 van het Eemskanaal worden de lagere uitvoeringskosten conform de met Rijkswaterstaat per traject overeengekomen verdeelsleutel verrekend. Deze verdeelsleutel is gebaseerd op de verhouding tussen de kosten van het vervangen van de boordvoorziening waar RWS eigenaar van is als vaarwegbeheerder en de meerkosten om de boordvoorziening aan de eisen vanuit waterveiligheid te laten voldoen. Het kostenaandeel van RWS bedraagt tussen de 75 en 80% en daarmee komt het voordeel van de lagere uitvoeringskosten ook voor dit percentage ten gunste van RWS.

Voor traject 5 leidt het aanbestedingsvoordeel tot een lagere bijdrage van de NAM omdat een deel van het voordeel toe te rekenen is aan de kosten van de aanvullende maatregelen om de kering aardbevingsbestendig te maken. Door het vervallen van de aardbevingsopgave voor traject 3+4 zijn de aan de NAM toe te rekenen kosten voor de voorbereiding van de maatregelen (onderzoeks- en ontwerpkosten) lager dan waar bij de kredietaanvraag vanuit is gegaan.

De voorgestelde neerwaartse bijstelling van de kredieten van in totaal € 11.100.000,- leidt daarmee tot een netto lagere investeringslast van € 6.500.000,-.

Door deze lagere investeringslast zal er ca. € 75.000,- minder rente te hoeven worden geactiveerd. Verder heeft de lagere investering geen invloed op de te activeren uren. De kapitaallasten voortvloeiend uit deze investering(en) zullen ca. € 455.000,- lager zijn dan begroot.

Communicatie

Het AB wordt via de reguliere planning & control-cyclus geïnformeerd over de realisatie en prognose van de uitgaven.

Uitvoering

Na instemming van het AB met de herijking zullen de nieuwe kredietbedragen in de financiële systemen worden verwerkt.

BIJLAGE: Financieel overzicht in euro's.

<u>Financieel overzicht versterking Regionale Keringen</u>	Totaal Verstrekt Krediet	Prognose Eindstand	Vershil krediet/prognose	Voorgestelde Herijking
Bestedingen	79.295.000	67.694.706	11.600.294	-11.100.000
Eemkanaal	72.625.000	61.509.264	11.115.736	-11.100.000
Vorbereiding	9.925.039	7.349.909	2.575.130	-2.600.000
Uitvoering	62.699.961	54.159.355	8.540.606	-8.500.000
No Regret	6.670.000	6.185.442	484.558	-
Vorbereiding	1.035.000	1.000.442	34.558	
Uitvoering	5.635.000	5.185.000	450.000	
Subsidies	48.517.410	43.671.613	4.845.797	-4.600.000
Eemkanaal	48.317.410	43.631.896	4.685.514	-4.600.000
Vorbereiding	6.885.500	6.355.240	530.260	-500.000
Uitvoering	41.431.910	37.276.656	4.155.254	-4.100.000
No Regret	200.000	39.717	160.283	-
Vorbereiding	200.000	39.717	160.283	
Uitvoering	-		-	
Saldo	30.777.590	24.023.093	6.754.497	-6.500.000
Eemkanaal + Garmerwolde	24.307.590	17.877.368	6.430.222	-6.500.000
Vorbereiding	3.039.539	994.669	2.044.870	-2.100.000
Uitvoering	21.268.051	16.882.699	4.385.352	-4.400.000
No Regret	6.470.000	6.145.725	324.275	-
Vorbereiding	835.000	960.725	-125.725	-
Uitvoering	5.635.000	5.185.000	450.000	-

Financieel overzicht versterking Eemskanaal	Totaal Verstrekt Krediet	Prognose Eindstand	Vershil krediet/prognose	Voorgestelde Herijking
Bestedingen	72.625.000	61.509.264	11.115.736	-11.100.000
Vorbereiding	9.925.039	7.349.909	2.575.130	-2.600.000
1. Oostersluis-Bronssluis	1.985.008	1.985.008	-	-
2. Garmerwolde	nvt	nvt	-	-
3+4. Woltersum-Delfzijl	7.372.886	4.872.886	2.500.000	
5. Oude Eemskanaal	567.145	492.015	75.130	
Uitvoering	62.699.961	54.159.355	8.540.606	-8.500.000
0. Werken voor 2015	4.599.961	3.059.355	1.540.606	-1.500.000
1. Oostersluis-Bronssluis	11.300.000	8.400.000	2.900.000	-2.900.000
2. Garmerwolde	23.700.000	23.700.000	-	-
3+4. Woltersum-Delfzijl	19.900.000	17.600.000	2.300.000	-2.300.000
5. Oude Eemskanaal	3.200.000	1.400.000	1.800.000	-1.800.000
Kunstwerken/K&L	PM	PM		
Subsidies	48.317.410	43.631.896	4.685.514	-4.600.000
Vorbereiding	6.885.500	6.355.240	530.260	-500.000
1. Oostersluis-Bronssluis	1.377.100	1.729.741	-352.641	
2. Garmerwolde	nvt	nvt		
3+4. Woltersum-Delfzijl	5.114.943	4.266.219	848.724	
5. Oude Eemskanaal	393.457	359.280	34.177	
Uitvoering	41.431.910	37.276.656	4.155.254	-4.100.000
0. Werken voor 2015	1.612.500	1.560.000	52.500	-50.000
1. Oostersluis-Bronssluis	8.896.954	6.649.969	2.246.985	-2.200.000
2. Garmerwolde	14.834.000	14.834.000	-	
3+4. Woltersum-Delfzijl	15.574.206	14.080.000	1.494.206	-1.500.000
5. Oude Eemskanaal	514.250	152.687	361.563	-350.000
Kunstwerken/K&L	PM	PM	-	-
Saldo	24.307.590	17.877.368	6.430.222	-6.500.000
Vorbereiding overige trajecten	3.039.539	994.669	2.044.870	-2.100.000
1. Oostersluis-Bronssluis	607.908	255.267	352.641	-
2. Garmerwolde	nvt	nvt		-
3+4. Woltersum-Delfzijl	2.257.943	606.667	1.651.276	-
5. Oude Eemskanaal	173.688	132.735	40.953	-
Uitvoering	21.268.051	16.882.699	4.385.352	-4.400.000
0. Werken voor 2015	2.987.461	1.499.355	1.488.106	-1.450.000
1. Oostersluis-Bronssluis	2.403.046	1.750.031	653.015	-700.000
2. Garmerwolde	8.866.000	8.866.000	-	-
3+4. Woltersum-Delfzijl	4.325.794	3.520.000	805.794	-800.000
5. Oude Eemskanaal	2.685.750	1.247.313	1.438.437	-1.450.000
Kunstwerken/K&L	PM	PM		-